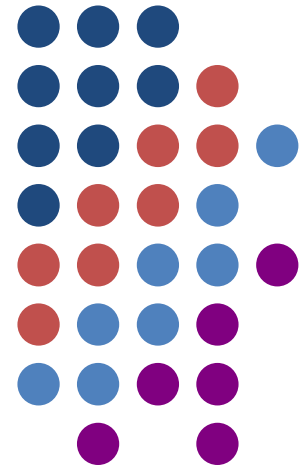


Αθήνα 20-01-2023

Οικονομική Δημοκρατία: κόκκινα δάνεια, τράπεζες, funds

Διαδικτυακή Συζήτηση
ΟΜ Σύριζα Ιταλίας

Λούκα Τ. Κατσέλη



1. Οικονομική Δημοκρατία: Πυλώνας μιας Προοδευτικής Πολιτικής Πρότασης



Οικονομική Δημοκρατία:

Ορισμός: Η αρχή σύμφωνα με την οποία όλοι οι πολίτες θα έπρεπε να έχουν «ισηγορία» στους στόχους και στη λειτουργία του οικονομικού συστήματος της κοινωνίας τους,* δηλαδή ισότιμη συμμετοχή πολιτών στη λήψη οικονομικών αποφάσεων και στα οικονομικά δρώμενα.

Επιδίωξη:

Μεταστροφή της λήψης αποφάσεων από εταιρικούς μετόχους, και διοικητές (shareholders) σε μια ευρύτερη ομάδα «δημοσίων μετόχων» (stakeholders) που περιλαμβάνει εργαζόμενους, πελάτες, καταναλωτές, προμηθευτές, οφειλέτες...

Προϋπόθεση:

Ανακατανομή διαπραγματευτικής και οικονομικής ισχύος μέσω συγκρότησης αντιπροσωπευτικών συλλογικοτήτων (συνδικάτα, συνεταιρισμοί, Ενώσεις Καταναλωτών) που διαπραγματεύονται από πιο ισχυρή θέση με εργοδότες, αγοραστές, τράπεζες .



Η προάσπιση Οικονομικής Δημοκρατίας απαιτεί πολιτική παρέμβαση στη λειτουργία των αγορών είτε μέσω νομοθετικών πρωτοβουλιών είτε μέσω συγκρότησης ισχυρών συλλογικοτήτων για ενίσχυση της διαπραγματευτικής τους ισχύος.

2. Ιδιωτικό και Δημόσιο Χρέος:

Μια βραδυφλεγής βόμβα στα θεμέλια της οικονομίας



ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΧΡΕΟΣ [Φ.Π. ΚΑΙ Ν.Π. (Ν.Π.Ι.Δ.)]

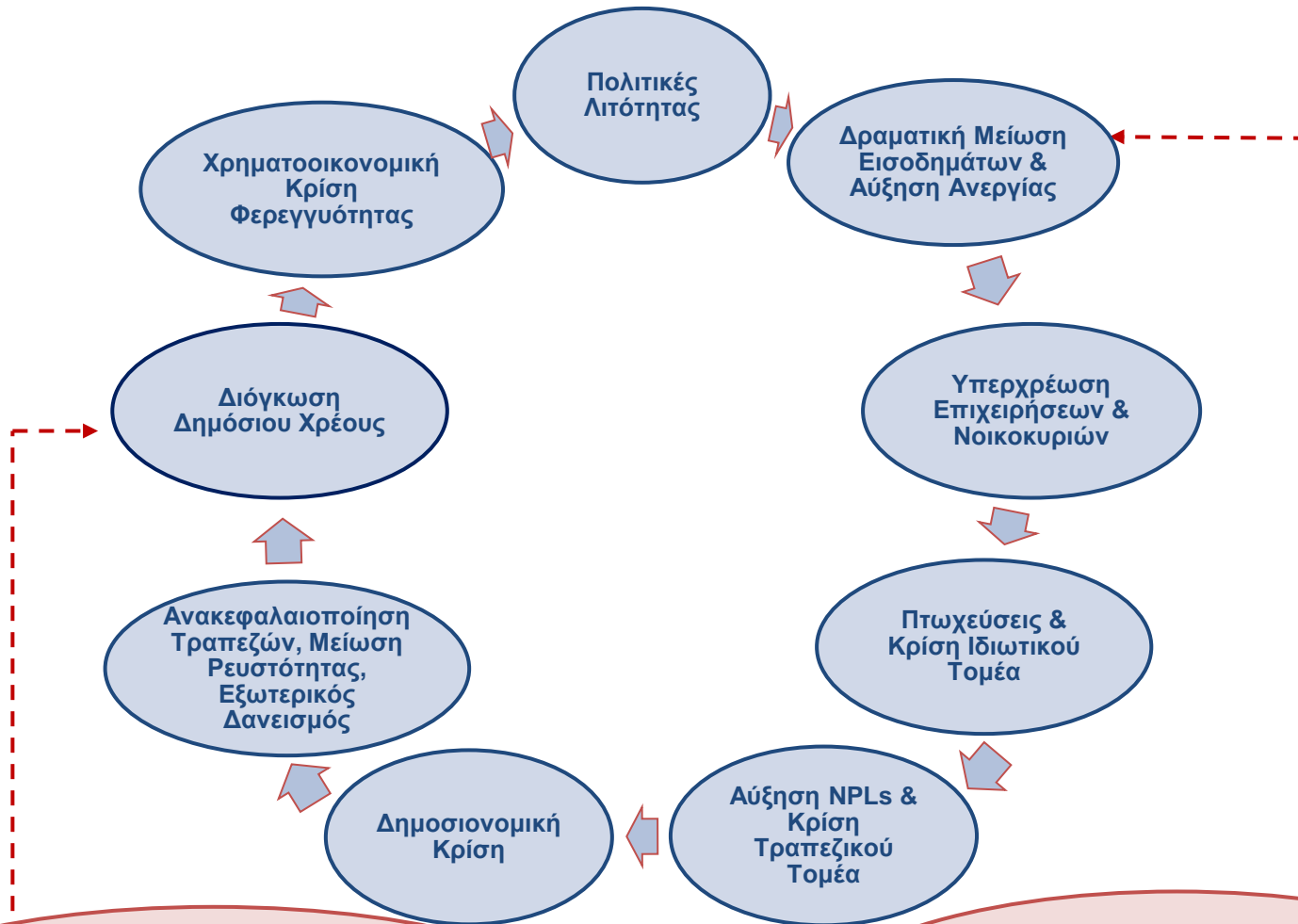
Σύνθεση Ιδιωτικού Χρέους	Τέλος 2020		Τέλος 2021 Εκτιμήσεις		ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ	2020	2021
	Ποσό (δισεκ. €)	% ΑΕΠ	Ποσό (δισεκ. €)	% ΑΕΠ			
Φορολογικές Οφειλές	106,0	64,1	115,0	62,9		257,0	296,0
Οφειλές σε Ασφαλιστικούς Φορείς	36,0	21,8	45,0	24,6		155,5	161,9
Οφειλές σε Τράπεζες & Funds	100,0	60,5	121,0	66,2	Αυτές οι οφειλές το 2021 θα αυξηθούν κατά 21 δισεκ.€, και τα NPLs κατά 12-14 δισεκ. €.	341,1	353,4
Οφειλές σε Οργανισμούς Κοινής Ωφέλειας	3,0	1,8	3,0	1,6		206,4	193,3
Οφειλές λόγω Επιστρεπτέας Προκαταβολής	8,0	4,8	6,0	3,3		598,1	649,4
Οφειλές μεταξύ Ιδιωτών	4,0	2,4	6,0	3,3		361,8	355,3
ΣΥΝΟΛΟ Ι.Χ.	257,0	155,5	296,0	161,9		165,3	182,8
Α.Ε.Π. Σε Τρέχουσες Τιμές- Προσωρινά Στοιχεία (06.2022)	165,3	100,0	182,8	100,0			

Πηγές: ΥΠΟΙΚ/ΓΛΚ - ΑΑΔΕ - ΕΛΣΤΑΤ - ΕΦΚΑ - ΤΤΕ - ΟΑΔΗΧ - ΕΓΔΙΧ
Επεξεργασία: Γ.Σαπουντζόγλου

Οι διαφορετικές κατηγορίες που συνθέτουν το Ιδιωτικό Χρέος, επιβάλλουν την ανάληψη **διαφορετικών μέτρων πολιτικής** για την αντιμετώπισή τους

Φαύλος Κύκλος:

Αλληλοτροφοδότηση δημόσιου και ιδιωτικού χρέους παράγει κρίσεις



- Μη Βιώσιμο Αναπτυξιακό Πρότυπο: Κατανάλωση & Επενδύσεις Υποδομών (1985-2010)

- Αλόγιστη Πιστωτική Επέκταση (2000-2010)

Μέτρα Αναστολής COVID 19

3. Εξέλιξη μη Εξυπηρετούμενων Δανείων



Η Εξέλιξη των Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων (σε δισεκ. €)

	Μη Εξυπηρετούμενα Δάνεια (ΜΕΔ)	Σύνολο Δανείων (μετά από Προβλέψεις)	ΜΕΔ / Σύνολο Δανείων (μετά από Προβλέψεις)	Δάνεια υπό Διαχείριση (servicers)
2018 – Μ12	81,802	150,608	54,31%	17,893
2019 – Μ12	68,527	149,342	45,89%	23,663
2020 – Μ12	47,182	148,659	31,74%	39,945
2021 – Μ06	29,400	144,107	20,40%	61,761
2021 – Μ12	18,410	149,195	12,34%	79,745
2022 – Μ06	14,903	155,171	9,60%	87,014
2022 – Μ09	14,600	-	-	86,811

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ): Εκθέσεις Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΕΧΣ) – Ελεύθερα στατιστικά στοιχεία.

3. Εξέλιξη μη Εξυπηρετούμενων Δανείων



Σύνολο Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων στο Οικονομικό Σύστημα



3. Εξέλιξη μη Εξυπηρετούμενων Δανείων



1. Η μείωση των ΜΕΔ στις οικονομικές καταστάσεις των ελληνικών τραπεζών οφείλεται στις **μαζικές τιτλοποιήσεις** των απαιτήσεών τους και **όχι σε μέτρα εξυγίανσης του χαρτοφυλακίου τους**, δηλαδή σε ενεργητικές δράσεις διαχείρισης (π.χ. ρυθμίσεις απαιτήσεων έναντι πελατών, μειώσεις χορηγητικών επιτοκίων, διευθετήσεις εμπραγμάτων εξασφαλίσεων, αναχρηματοδοτήσεις κ.ά.). Κατά συνέπεια, πρόκειται για «πλασματική βελτιστοποίηση» του χρηματοοικονομικού συστήματος της χώρας.
2. Τα ΜΕΔ μεταφέρθηκαν από τους τραπεζικούς ισολογισμούς στις Εταιρίες Διαχείρισης («servicers»), **χωρίς να μειώνεται το Ιδιωτικό Χρέος**, ούτε και η πίεση στο διαθέσιμο εισόδημα .

4. Διαχείριση Μη- Εξυπηρετούμενων Δανείων και Προστασία Υπερχρεωμένων Νοικοκυριών



ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

ΠΤΩΧΕΥΤΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ & ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ Ν.3869/10 (Ν. ΚΑΤΣΕΛΗ)

- Ν.4128/2013 (με ισχύ 28.02.2013) Αναστολή Πλειστηριασμών
- Ν. 4336/2015 (με ισχύ 14.08.2015) Περιλήφθηκαν υπό προϋποθέσεις οφειλές προς Φορολ. Διοίκηση, ΟΤΑ, κοινωνικά ασφαλιστικά ταμεία.
- Ν.4605/2019 Βάσει κριτηρίων, εξωδικαστική αίτηση εως 31/7/2020 μέσω πλατφόρμας για προστασία κύριας κατοικίας . Σε απόρριψη επιλεξιμότητας ή μη-συμφωνίας παραμένει δυνατότητα προσφυγής σε δικαστική ρύθμιση.
- Ν.4738/2020 ΝΕΟΣ ΠΤΩΧΕΥΤΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ

ΕΞΩΔΙΚΑΣΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ ΟΦΕΙΛΩΝ

- Ν.4738/2020: Ηλεκτρονική διαδικασία ρύθμισης προς θεσμικούς πιστωτές, Δημόσιο και Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης.
 - Μερική διαγραφή χρέους
 - Ρύθμιση υπόλοιπου χρέους
 - Κρατική επιδότηση στα δάνεια της κατοικίας για 5 έτη.
- Πρόβλημα:** Χαμηλά ποσοστά εγκρισιμότητας από Τράπεζες και Funds.

5. Νέος Πτωχευτικός Κώδικας: Μονοδιάστατα Τραπεζοκεντρικός



Βασικές Διαφορές και Αδυναμίες Υφιστάμενου Πτωχευτικού Κώδικα (Ν.4738/2020) με ισχύ από 1.3.2021 για μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις με περιουσία άνω των 350.000 Ευρώ και 1.6.2021 για φυσικά πρόσωπα και μικρές επιχειρήσεις με περιουσία έως 350.000

Σκοπός: Πτώχευση αποσκοπεί στη συλλογική ικανοποίηση των πιστωτών του οφειλέτη με τη ρευστοποίηση του συνόλου της περιουσίας του (Άρθρο 75) και όχι στη χορήγηση μιας δεύτερης ευκαιρίας επανεκκίνησης της επαγγελματικής δραστηριότητας και επανένταξης στη κοινωνία με διαφύλαξη ενός ελάχιστου αξιοπρεπούς επιπέδου διαβίωσης (Ν.3869/2010)

- 1) Πρώτη κατοικία εντάσσεται στην πτωχευτική διαδικασία και το φυσικό πρόσωπο παραδίδει την κατοχή της κατοικίας του στη σύνδικο μέσα σε 6 μήνες από τον ορισμό του. Κοινωνικό δικαίωμα στη στέγη καταργείται (Άρθρο 87, παρ. 5).
- 2) Οποιοσδήποτε πιστωτής και όχι οφειλέτης μπορεί να εκκινήσει διαδικασία πτώχευσης μέσω διαδικασίας ασφαλιστικών μέτρων πριν την εκδίκαση της πτώχευσης (Άρθρο 78, παρ. 5).
- 3) Εισάγει ασφικτικά χρονικά περιθώρια κλήτευσης του οφειλέτη για να ασκήσει τα δικαιώματά του – μόλις 15 μέρες πριν τη δικάσιμο στο Πολυμελές Πρωτοδικείο.
- 4) Έχει αφαιρεθεί από τον δικαστή η δυνατότητα ρύθμισης οφειλών κατά περίπτωση καθώς γίνεται αυτόματη κατάσχεση όλων των περιουσιακών στοιχείων όσο και του εισοδήματος του οφειλέτη που υπερβαίνει τις δαπάνες εύλογης διαβίωσης (611 ευρώ/άτομο). Καταργεί δικαιώματα έννομης προστασίας και ακρόασης.
- 5) Φορέας απόκτησης και επαναμίσθωσης κατοικιών (Άρθρο 218) αποτελεί νέο σχήμα ενίσχυσης τραπεζών με κρατική εγγύηση. Κόστος συντήρησης και κίνδυνος μείωσης αξίας, επιμερίζεται στον οφειλέτη και στο δημόσιο.

6. Αναδιάρθρωση Ιδιωτικού Χρέους & Προστασία Ευάλωτων Οφειλετών



ΑΠΟΜΕΙΩΣΗ ΟΦΕΙΛΩΝ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΜΕΑ

- Αντικατάσταση πτωχευτικού νόμου ΝΔ στη βάση προτάσεων σχεδίου νόμου Ένωσης Δικαίου Προστασίας Καταναλωτή και αρχών του Νόμου Κατσέλη (Ν. 3869/2010) με βελτιωτικές τροποποιήσεις στη βάση υπάρχουσας εμπειρίας.
- Νομοθέτηση πλαισίου κανόνων διαχείρισης και ρύθμισης ΜΕΔ από Τράπεζες και Servicers. Αναμόρφωση Εξωδικαστικού Μηχανισμού με προτεινόμενες επιλογές αναδιάρθρωσης για κάθε κατηγορία χαρτοφυλακίου, προσδιορισμού υποχρεώσεων εμπλεκόμενων και χρονοδιαγράμματος εφαρμογής, εισαγωγή κινήτρων/ αντικινήτρων και δυνατότητα προσφυγής στα δικαστήρια.
- Ρύθμιση δανείων από Τράπεζες μετά από προηγούμενη κλήση όπως ο Ν. 4354/15 ορίζει.
- Στοχευμένη διαγραφή οφειλών, τόκων, τόκων υπερημερίας και προσαυξήσεων, αύξηση άτοκων δόσεων και περιόδου χάριτος.

ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ

- Νέος «υποχρεωτικός» Κώδικας Δεοντολογίας Τραπεζών ή/και νομοθετική παρέμβαση
- Κώδικας Δεοντολογίας και Εποπτικό πλαίσιο για Εταιρίες Διαχείρισης Απαιτήσεων Δανείων και Πιστώσεων (ΕΔΑΔΠ)
- Υποχρεωτική Διαμεσολάβηση με ενίσχυση θεσμού Financial Ombudsman (69 Διαμεσολαβητές στην ΕΕ) καθώς και Ενώσεων Καταναλωτών για εκπροσώπηση οφειλετών που βρίσκονται σε μόνιμη αδυναμία πληρωμής.
- Ενίσχυση αρμοδιοτήτων και δράσεων Αναπτυξιακής Τράπεζας

ΣΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ

